

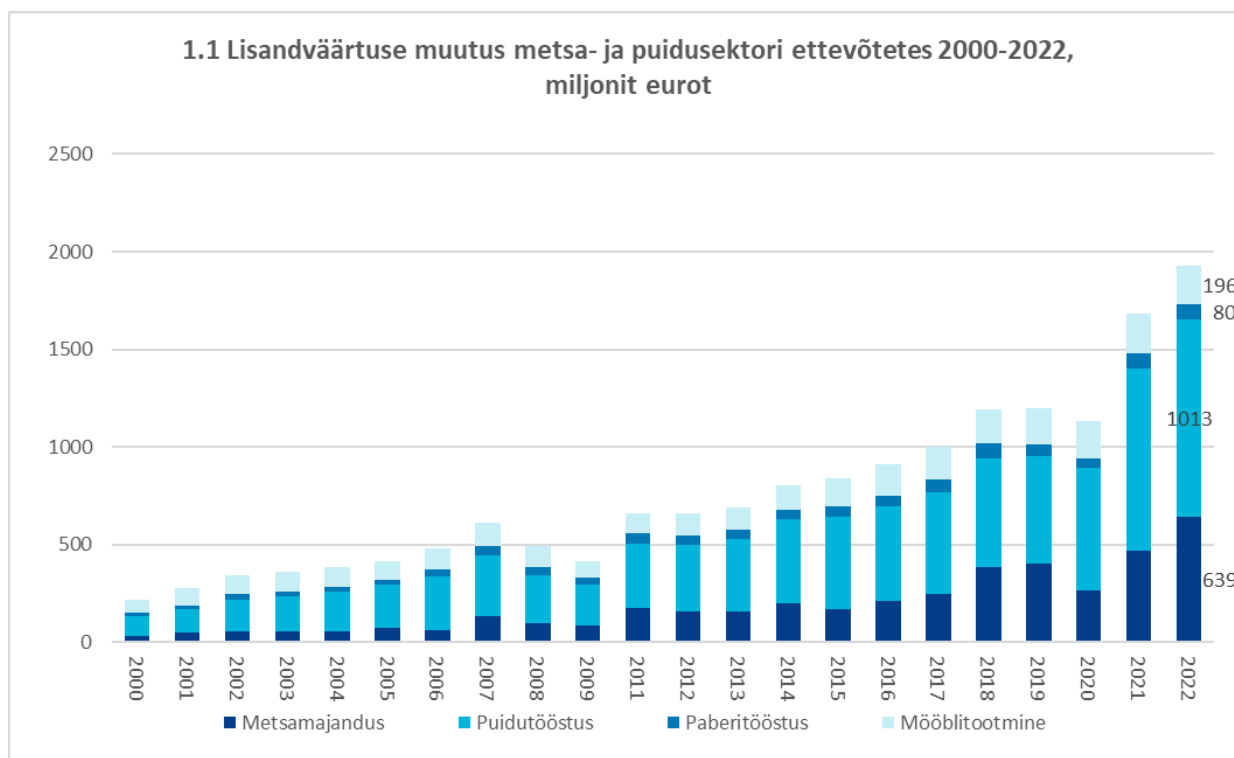
Metsa- ja puidutööstus 2023

Lühiülevaade

1. Metsa- ja puidusektori osakaal Eesti majanduses

2022. aasta statistika andmetel moodustab metsa- ja puidusektori (sh metsamajandus, puidu-, paberi- ja mööblitööstus) **lisandväärtus kogu lisandväärtusest 8,7%**. Puidu- paberi- ja mööblitööstuse **osakaal töötleva tööstuse lisandväärtuses on 28%**. Metsa- ja puidutööstuse lisandväärtus kokku **suurenes**

2022. aastal 14,8%, mis on väiksem kui Eesti majanduses tervikuna (16%) ja suurem kui töötleva tööstuse keskmine (11%). Ettevõtete kogu müügitulu sektoris (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) oli 2023. a jooksevhindades 5,2 miljardit €.

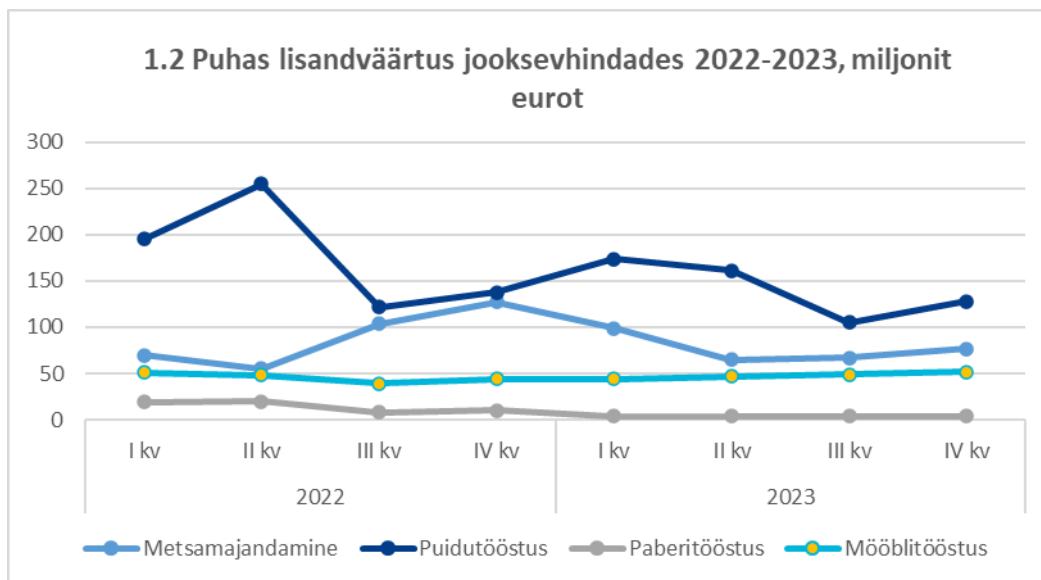

Allikas: Statistikaamet

2023. aasta andmetel vähenes puhas lisandväärtus jooksevhindades metsa- ja puidutööstuse kokkuvõttes 17% **võrreldes 2022. aasta samade andmetega**. Oluline

lisandväärtuse muutus oli paberitööstuses - 72%.

2023. aasta lisandväärtuse täpsustatud andmed avaldab Statistikaamet 2025. aasta alguses.

Allikas: Statistikaamet

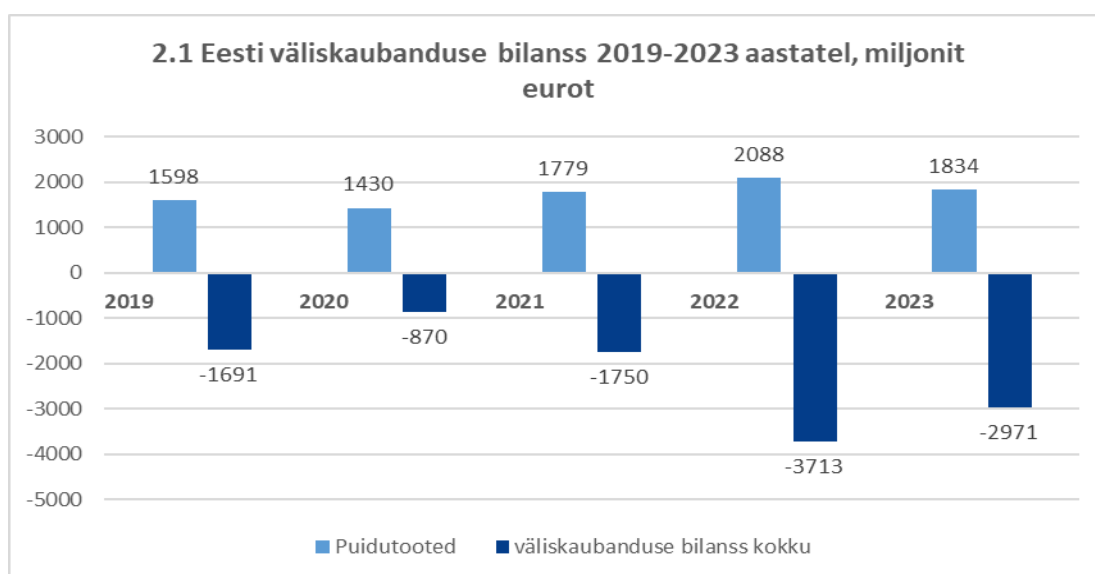
Puidutööstuse arendamine on jätkuvalt oluline nurgakivi jätkusuutliku majanduse loomisel ja pikaajaline sektori potentsiaal on endiselt oluline. Puittoodete tootmine annab võimaluse taastaval ressursil põhinevate materjalitehnoloogiate arenguks ja seeläbi toodete keskkonnamõju vähendamiseks. Vajalik on arendada paberipuidu kohapealset

väärindamist, mis täna ümarpalgina eksporditakse. Eestis paiknev kohalik ressurss vähendab puidutööstuse toormeriski võrreldes tööstusharudega, mis baseeruvad importtoormel. Seda aga vaid juhul kui meie metsakasutuse regulatsioonid on orienteeritud metsade kestlikule ja vastutustundlikule majandamisele.

2. Puittoodete väliskaubandus

Puidupõhised tooted on Eestile **üks olulisim** väliskaubanduse bilanssi tasakaalustav kaubagrupp. Puittoodete eksport ületab impordi peaaegu **3 korda** ning väliskaubanduse saldo on olnud läbi aegade tugevalt positiivne.

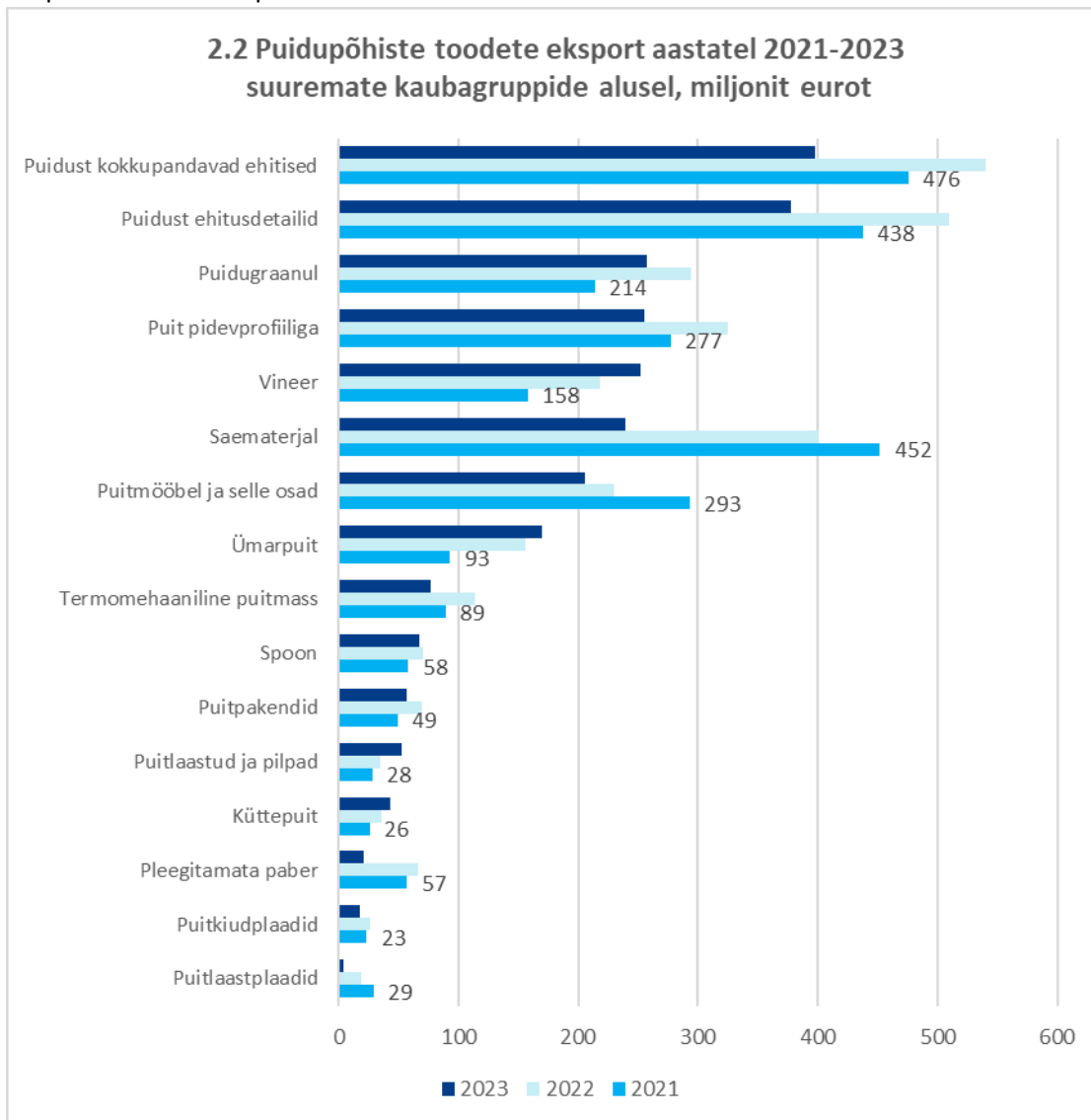
2023. aastal oli puittoodete väliskaubanduse saldo **+1,8 miljardit eurot** ekspordi kasuks ning võrreldes 2022. aastaga **vähenes** puittoodete eksport **12%**.

Allikas: Statistikaamet

Puittoodete ekspordimahus on ülekaalus suurema lisandväärtusega tooted nagu puidust kokku pandavad majad ja puidust ehitusdetailid. Viimaste aastate võrdluses saab välja tuua, et 2023. aastal ekspordimahu vähenemine enamikes tootegruppides. Ekspord on olnud peale 2008-2009. aasta

majanduslangust kasvav kuid 2023 aastal toimus langus ning 2023. aastal eksporditi kokku rohkem kui **2,66 miljardi euro** väärtuses puidupõhiseid tooteid. Kogu Eesti kaupade ekspordist moodustas see **15%**.

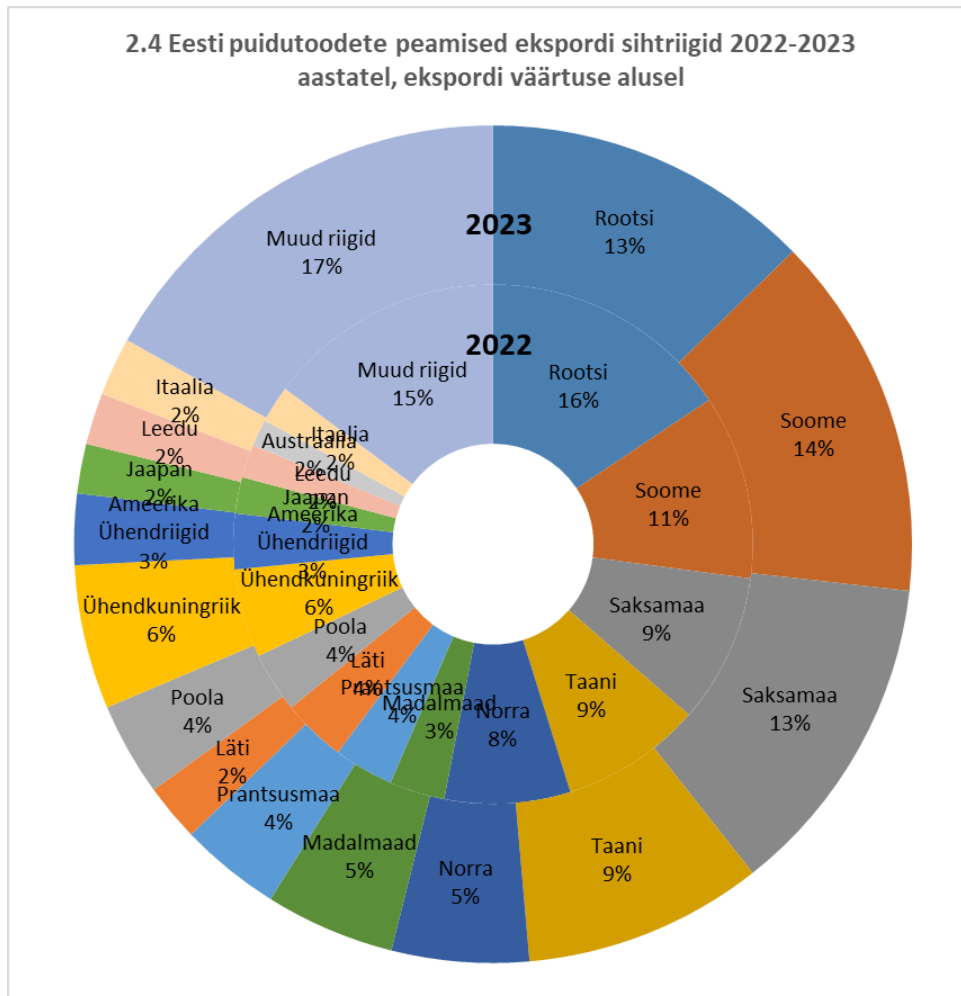
Allikas: Statistikaamet

Allikas: Statistikaamet

Skandinaavia riigid ja Soome on jätkuvalt Eesti puittoodete peamine **ekspordi** partner, kuid vähenenud on eksport Rootsi ning suurenenud eksport Saksamaale. 2023. aastal eksporditi Skandinaavia riikidesse kokku **21%** ekspordi

koguväärtusest. Neljateistkümnesse peamisesse ekspordi sihtriiki eksporditakse kokku **65%** kogu ekspordi väärtusest ning üle **2/3** kogu ekspordi väärtusest eksporditakse Euroopa Liidu riikidesse.

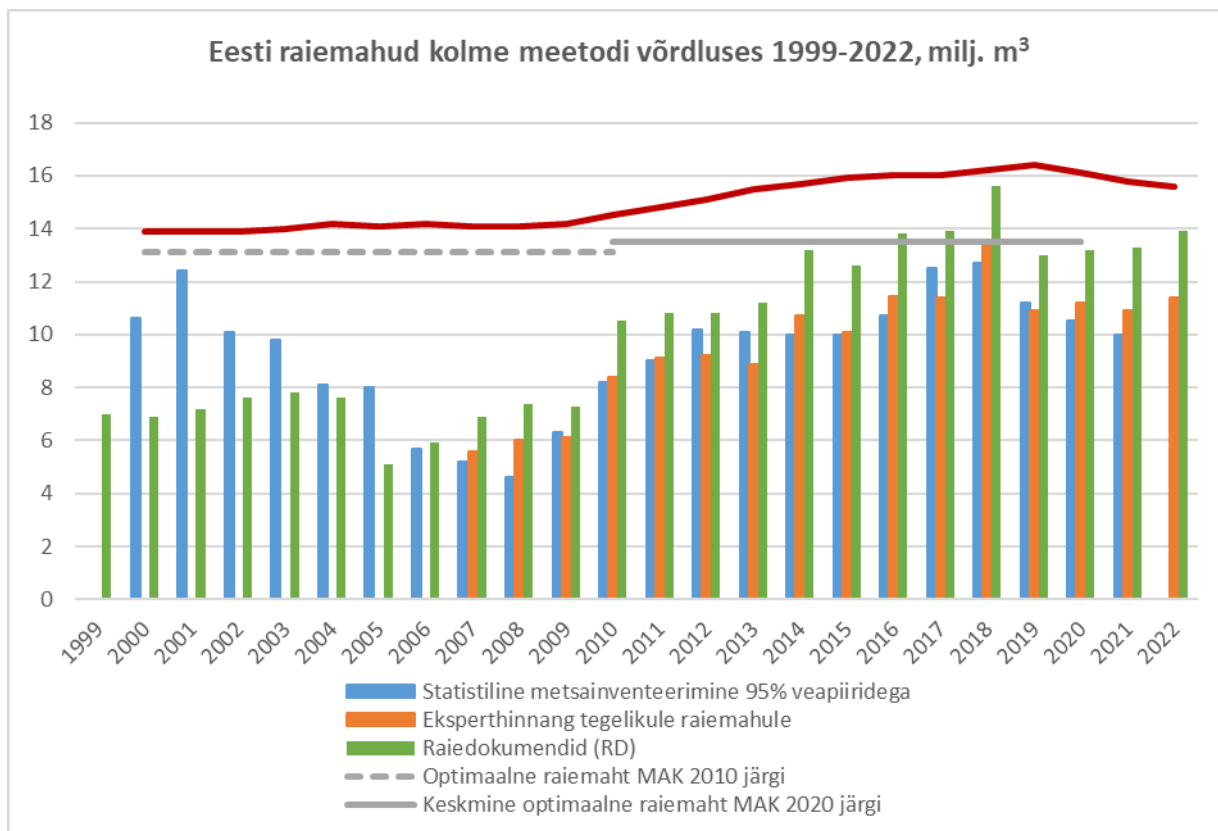

Allikas: Statistikaamet

3. Metsakasutuse maht

Keskonnaagentuuri eksperthinnangul oli **2022.** aasta raiemaht **11,4 miljonit m³**, mis 5% suurem kui 2021. aastal eksperthinnangu andmetel. **Raiemahu eksperthinnangu** arvutab Keskonnaagentuur iga-aastaselt möödunud aasta kohta kasutades satelliitpiltide, RMK, metsateatiste ja Eesti SMI andmeid. SMI metoodika alusel arvutatakse raiemaht vähemalt 1,5 aastase hilinemisega.

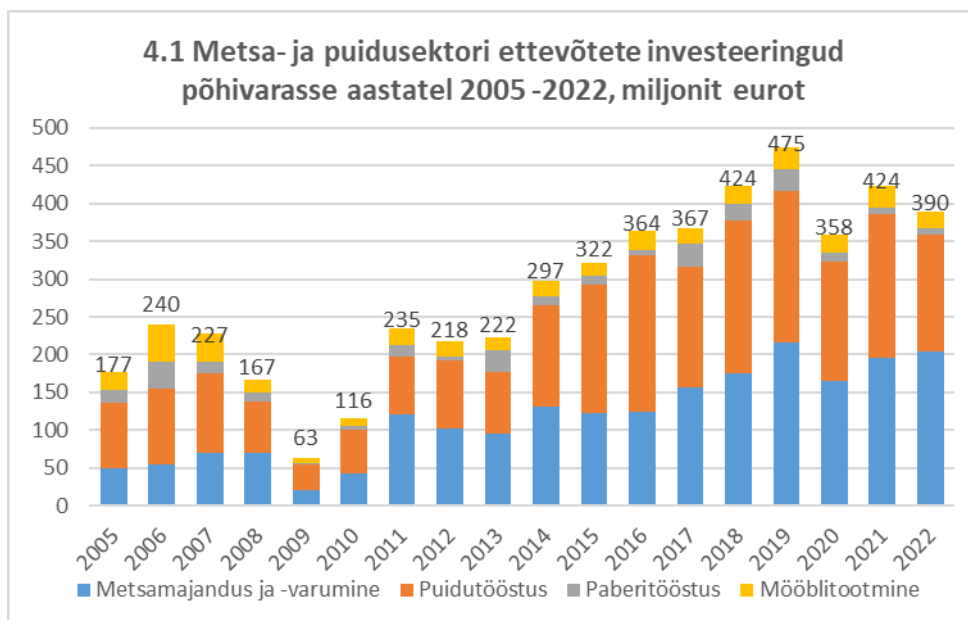
Metsanduse Arengukava 2020 seadis jätkusuutlikuks raiemahuks, 12-15 miljonit m³ aastas, esmakordselt jõuti arengukava järgse raiemahuni 2018 aastal. Viimase kümnendi jooksul pole raiemaht kordagi jõudnud ka metsade aastase **juurdekasvu** mahuni, mis 2021. SMI järgi oli **15,8 miljonit m³**.

Allikas: Keskkonnaagentuur

4. Investeeringud sektoris

Statistikaameti andmetel **vähenesid 2022. aastal** investeeringud metsa- ja puidusektoris ligikaudu **8%**.

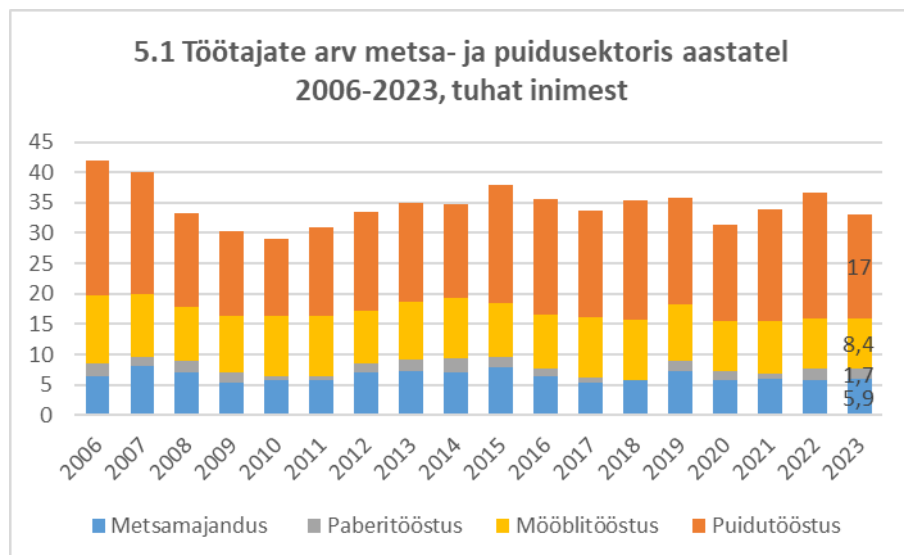

Allikas: Statistikaamet / EMPL

5. Töökohad ja haridus

2023. aastal oli metsa- ja puidusektoris **tööga hõivatuid** ligikaudu **33 000**, mida on 10% võrra vähem, kui 2022. aastal. Hõivatute arv on enim vähenenud puidutööstuses. Tugev majandus tõus 2022 aastal jätkus aasta teises pooles langusega ja tõi kaasa koondamisi, mis

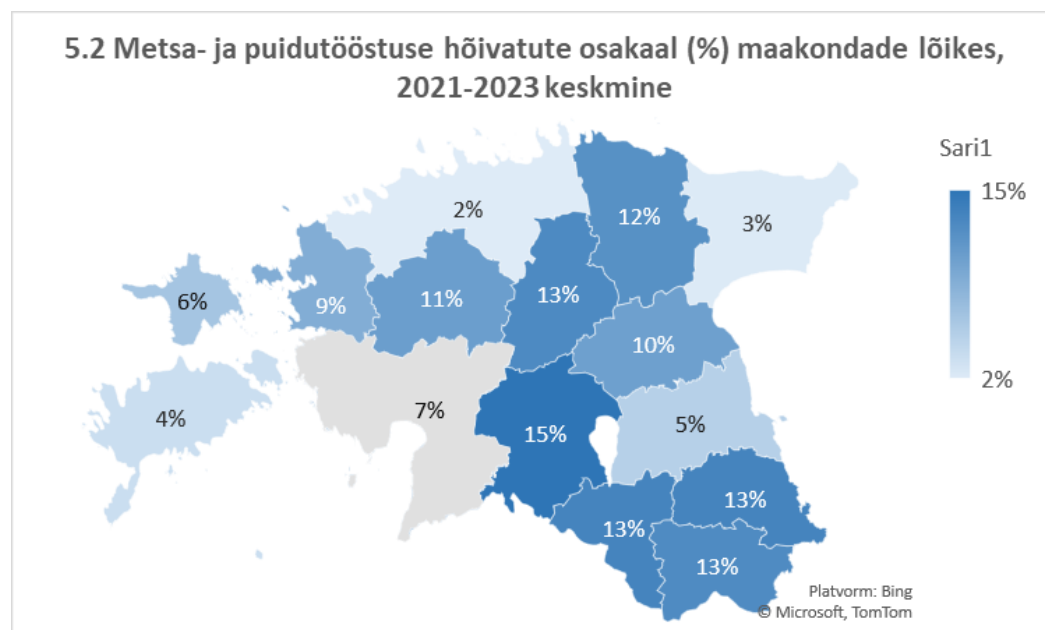
kajastuvad 2023 aasta statistikas. Ka 2023 aastal vähendati vahetusi ja oli koondamisi. Puidutööstus on töötlevas tööstuses tervikuna siiski üks suurimatest tööandjatest ning **kogu hõivatute arvust** moodustab metsa- ja puidutööstus **4%**.

Allikas: Statistikaamet

Metsa- ja Puidutööstus on oluline tööandja Eesti maapiirkondades. Suurim osakaal kõikidest hõivatutest on Viljandi maakonnas, kus otseselt metsa- ja puidutööstuse ettevõtetes töötab 15% kõigist hõivatutest.

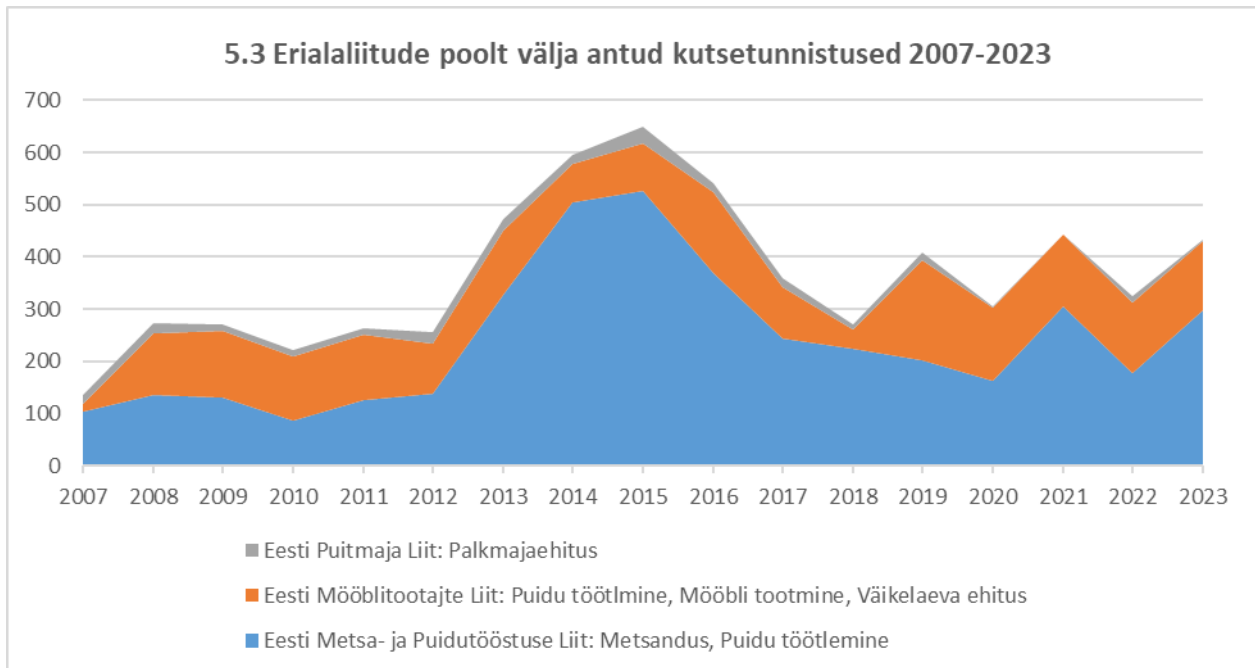
Lisaks otseselt sektoris hõivatutele annab metsa- ja puidutööstus kaudselt maapiirkondades tööd oluliselt rohkematele inimestele.

Allikas: Statistikaamet

Metsa- ja puidutööstuse sektoris nagu ka mitmetes muudes Eesti tegevusvaldkondades on kvalifitseeritud tööjõu vajadus suurem kui pakkumine. Eesti olulisemad metsa- ja puidutööstuse erialaliidud on ühtlasi ka kutse andjad. **Kutsesüsteem** on osa Eesti

kvalifikatsioonisüsteemist, mis seob haridussüsteemi tööturuga ning aitab kaasa elukestvatele õppele ja tööalase kompetentsuse arendamisele. Ülevaate koostamise hetkel on metsa- ja puidutööstuse valdkonnas **kehtivaid kutsetunnistusi kokku ligi 6218**

Allikas: Kutsekoda

Eestis pakub metsanduse alast kutseharidust peamiselt **Lüua Metsanduskool**, metsanduse alast kõrgharidust ja puidutehnoloogia rakenduskõrgharidust **Eesti Maaülikool** ning

puidu kui materjali kõrgharidust **Tallinna Tehnikaülikool**. Lisaks saab puidutöötlemise valdkonna kutseharidusi omandada mitmes **Eesti kutseõppeasutuses**.

5.4 Kutse- ja kõrgkoolide lõpetajate statistika 2023. aastal

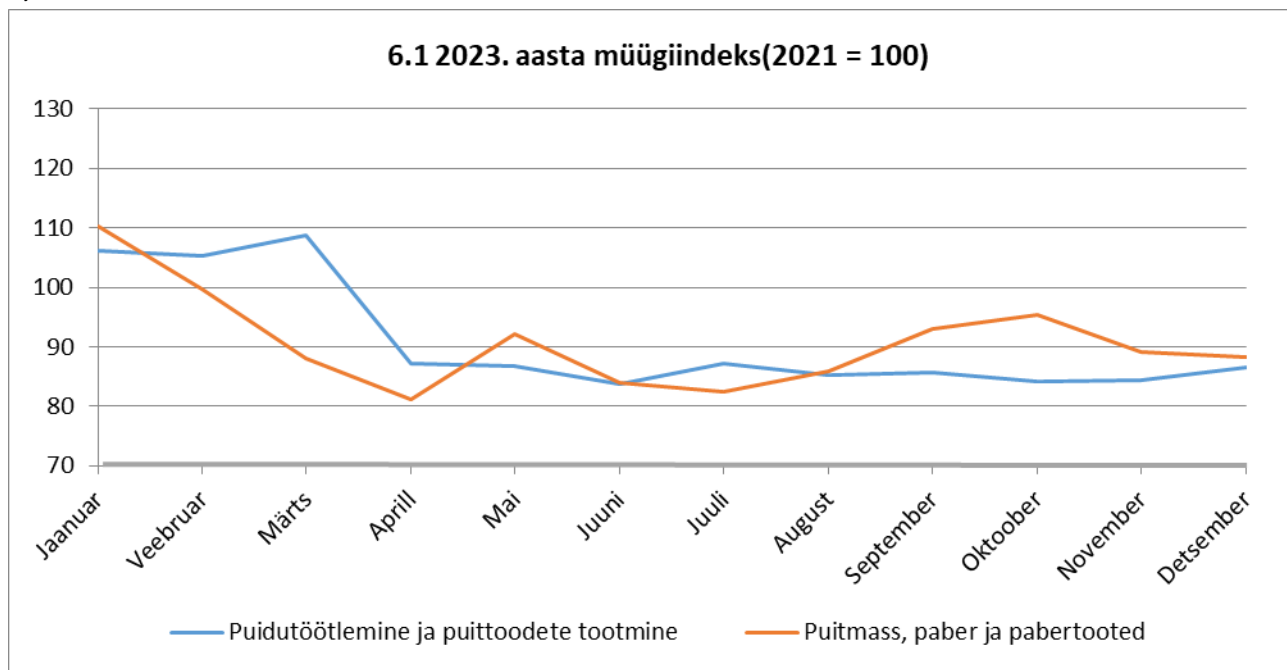
Kutseharidus			
Metsandus	88		
Puidu- ja mööblitootmine	198		
Ehitus (palkmaja ehitajad, ehituspusepad)	65		
Kõrgharidus			
Valdkond	Bakalaureus	Magister	Doktor
EMÜ, Metsandus	18	0	2
EMÜ, Metsamajandus	0	12	0
EMÜ, Metsatööstus	0	8	0
TTÜ, Materjalitehnoloogia	4	4 + 16 (BIOCEB)	0
EMÜ, Puidutöötlemise tehnoloogia (rakkõrg)	9	0	0

Allikas: Haridusministeerium, Tallinna Tehnikaülikooli puidutehnoloogia labor, Eesti Maaülikooli metsanduse ja inseneeria instituut

6. Ettevõtete müügitulu

2023. aastal **vähenes** sektori (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) ettevõtete kogu müügitulu **15,3%**, moodustades statistikaameti andmetel ligi **5 miljardit €**. Eesti kõigi ettevõtete müügitulust (85 miljardit €), moodustas see **6,1%**.

Sektori tööstuse osa (puidu-, paberi- ja mööblitööstus) moodustas kogu töötleva tööstuse müügitulust omakorda **24%**. Alloleval graafikul on toodud puidu- ja paberitööstuse müügiindeks kõikumine kuude lõikes.

Allikas: Statistikaamet

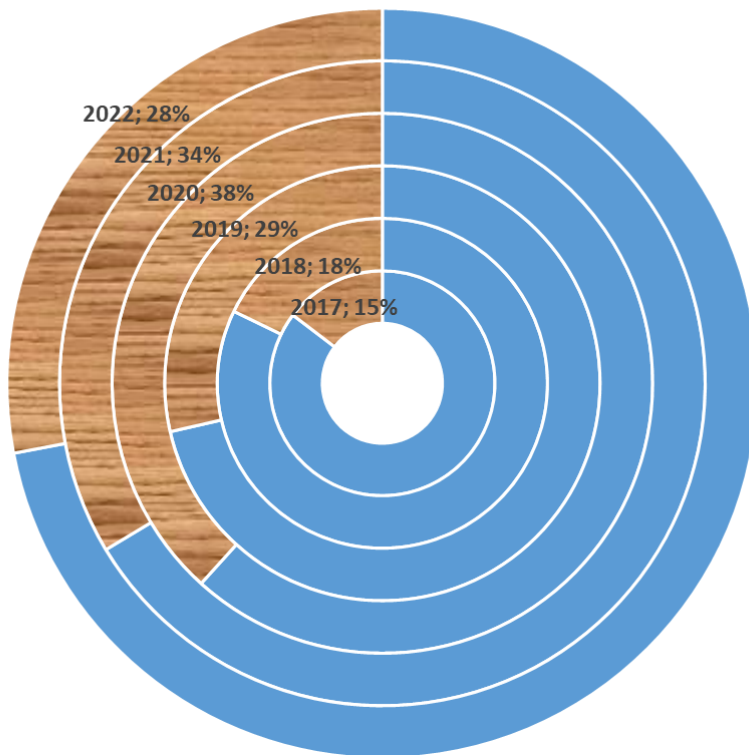
7. Puidu kasutamine energia tootmises (andmeid uuendame esimesel võimalusel)

Statistikaameti andmetel on 2022 aastal veidi vähenenud primaarsete tahkete biokütuste osakaal elektri ja soojuse tootmises (Graafik 7.1). Ulatuses 2022. aastal 28 %-ni kogu elektri ja sooja tootmisest. Primaarsete tahkete biokütuste hulka kuuluvad küttepuit, puidujäätmed, puiduhake, puidugraanulid ja puitbrikett. Tahkete biokütuste osakaalu suurenemine elektri ja soojatootmises

panustab oluliselt riigi taastuvenergia eesmärkidesse, mille suunas on viimastel aastatel aktiivselt liikuma asunud. 04.05.2022 võeti vastu „Energiamajanduse korralduse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus“, mis sätestab riiklikuks taastuvenergia eesmärgiks, et aastaks 2030 moodustab taastuvenergia vähemalt 42 protsenti riigisisest energia summaarsest lõpptarbimisest. Seejuures elektrienergia summaarsest lõpptarbimisest moodustab selleks ajaks taastuvenergia vähemalt 40 protsenti ja soojuse summaarsest lõpptarbimisest vähemalt 63 protsenti.

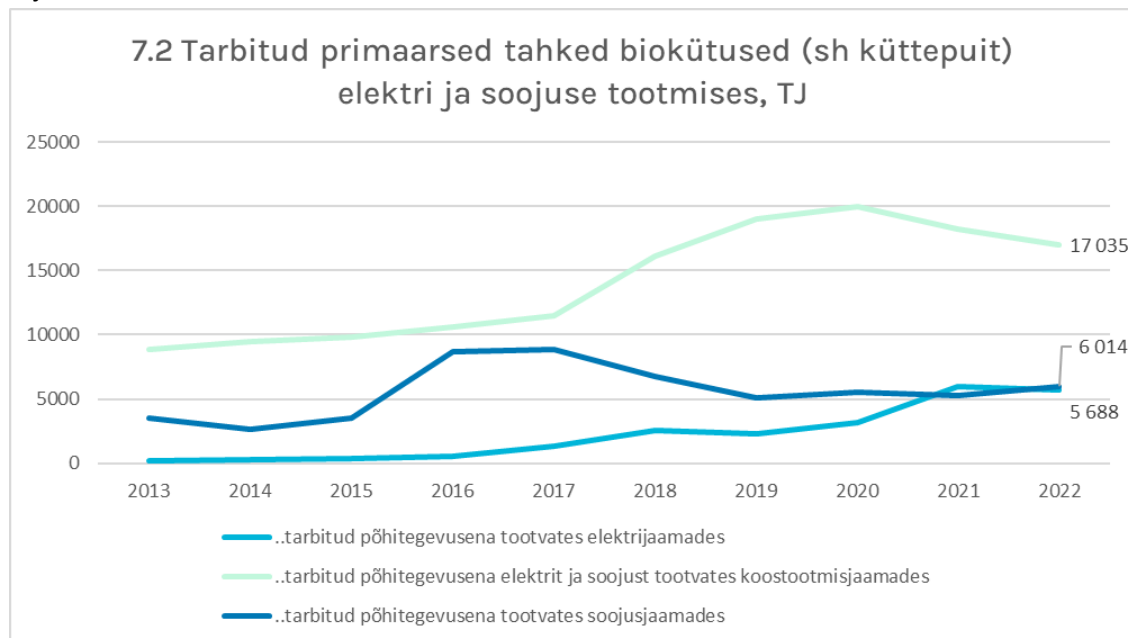
7.1 Primaarsete tahkete biokütuste (sh küttepuit) osakaal elektri ja soojuse tootmises, 2017-2022, %

Allikas: Statistikaamet

Peamiselt kasutatakse tahkeid biokütuseid (Graafik 7.2) Eestis elektrit ja soojust koos tootvates koostootmisjaamades, mille rajamist on viimasel dekaadil tublisti riiklikult

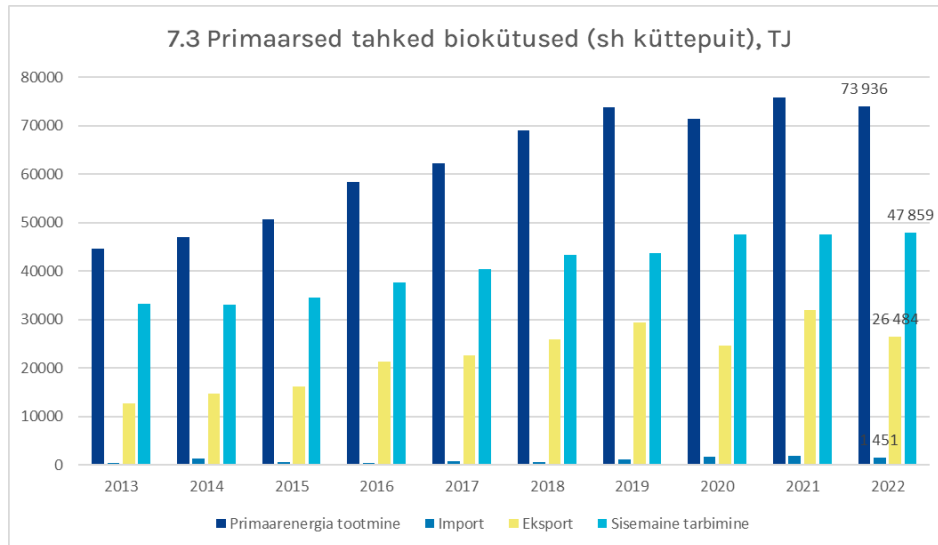
toetatud. Samas on näha, et tahkete biokütuste tarbimine on suurenenud ka elektritootmises panustades sellega põlevkivi sõltuvuse vähenemisse.

Allikas: Statistikaamet

Kui varem on tahketest biokütustest toodetud primaarenergia mahud aastate lõikes näidanud stabiilset kasvutrendi, siis viimastel aastatel on see püsinud üsna stabiilne ja 2022 aastal on kasv jäänud pisut alla 2021. aasta mahtudele. Eestis toodetud primaarenergiast suurima osa moodustab läbi aastate sisemaine

tarbimine, moodustades 2020. aastal ligi 65 % (Graafik 7.3). Sisemaine tarbimine sisaldab seejuures tarbimist elektri ja soojuse tootmiseks ning lõpptarbimist nii kodumajapidamistes kui ka ettevõtete otsest tarbimist kütteks.

Allikas: Statistikaamet

8. Toodangumahud

2023. aastal **vähenesid** toodangumahud võrreldes 2022. aastaga enamikes tooterühmades. Suurim toodangumahu langus 2023. aastal oli **pleegitamata paberil (-54%)** ja

puitkiudplaadil (-49%). Ainsana kasvas toodangumaht võrreldes 2022. aastaga **vineeril (+2%)**

Toode	Ühik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutus
Saematerjal	m3	2 051 000	2 349 000	2 468 000	2 428 000	2 350 000	2 216 000	2 425 906	2 171 335	
Liimpuit	m3	359 600	389 300	408 000	415 000	441 000	481 055	457 411	436 933	
Puidugraanul	t	1 167 500	1 057 400	985 000	1 244 000	1 269 000	1 260 554	1 507 269	1 357 993	
Termomehhaaniline puitmass	t	172 900	171 800	165 000	168 000	174 000	188 022	182 670	136 296	
Pleegitamata paber	t	65 300	66 600	75 500	59 900	60 900	66 570	52 698	24 340	
Vineer	m3	55 700	90 200	106 900	134 500	161 200	186 320	195 248	200 124	
Spoon	m3	105 800	83 700	90 900	63 600	58 900	88 788	103 008	99 186	
Puitlaastplaat	m3	90 700	91 900	89 700	84 600	78 700	86 900	29 519,00		
Puitkiudplaat	m2	7 124 000	6 970 000	6 519 000	5 916 000	4 326 000	4 040 000	3 910 000	2 003 000	

Allikas: Statistikaamet

Ülevaate koostas: EMPL

Avaldamise kuupäev: 30.05.2024

